

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 34Csp/90/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122211430
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Uhrinovský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122211430.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Petrom Uhrinovským, PhD. v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX, XXX XX A., o zaplatenie 4.002,58 EUR spolu s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Konanie v časti zaplatenia sumy vo výške 1.293,75 EUR zastavuje.
- II. Žalobu vo zvyšnej časti zamietá.
- III. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 30.12.2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 4.002,58 EUR spolu s príslušenstvom a nahradenia trov konania. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava (ďalej aj ako „právny predchodca žalobcu“) ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom dňa 30.8.2016 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 10.000 EUR (ďalej aj ako „Úver“). Žalovaný do dňa podania žaloby zaplatil titulom poskytnutého Úveru spolu sumu vo výške 9.918,75 EUR. Z dôvodu neplnenia si povinností žalovaného, právny predchodca žalobca Úver zosplatnil a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy.

2. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 v znení jej dodatku č. 6 zo dňa 20.12.2022 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom (ďalej aj ako „Zmluva o postúpení“) bola pohľadávka uplatnená v tomto konaní voči žalovanému z titulu Úveru v celosti postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky.

2.1. Nakoľko k postúpeniu pohľadávky uplatnenej v tomto konaní došlo po podaní žaloby, tak súd procesným postupom podľa § 80 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „CSP“) pripustil zmenu právneho predchodcu žalobcu, na miesto ktorého vstúpil žalobca.

3. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 27.1.2023, avšak do dnešného dňa sa k nej žiadnym spôsobom nevyjadril.

4. Súd po podaní žaloby vyzval žalobcu aby súdu uviedol a preukázal (-) spôsob posúdenia schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver a (-) spôsob preverenia príjmu žalovaného (bonitu) pred uzavretím predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a (-) splnenie zákonných podmienok pre zosplatenie úveru.

4.1. Žalobca v písomnom podaní doručenom súdu dňa 3.4.2023 uviedol, že žalovaný uviedol na žiadosti priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1800.00 €. Príjem žalovaného bol dokladovaný výplatnými páskami za mesiac jún 2016 vo výške 775.84 €, za mesiac júl 2016 vo výške 362.51 € a za mesiac august 2016 vo výške 798.86 €. K priemernému mesačnému príjmu žalovanému bol v roku 2016 v prípade, ak uviedol žalovaný nezaopatrené deti, pripočítaný daňový bonus vo výške 46,- €. Následne bol vykonaný prepočet: $(775.84 \text{ €} + 362.51 \text{ €} + 798.86 \text{ €})/3 = 645.74 \text{ €} + 46.00 \text{ €} = 691.74 \text{ €}$. Žiadateľ uviedol Rodinný stav: Ženatý - vydatá a Počet nezaopatrených detí: 2. Žiadateľ uviedol Mesačné finančné náklady na zmluve sú vo výške 200,- €. Pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovaného bol vykonaný dopyt do registra NRKI zo dňa 30.08.2016, ktorým boli zistené reálne mesačné finančné náklady v registri NRKI vo výške 225,- €. Žiadateľ uviedol Iné mesačné výdavky vo výške 0,- €, ktoré sa nezapočítavali. Životné minimum vo výške 198.09 € bolo prepočítané indexom PPI 46.02 % a pre účel posúdenia schopnosti splácať bola použitá suma vo výške 91.16 €. Životné minimum pre všetky nezaopatrené deti vo výške 180.84 € bolo prepočítané indexom PPI 46.02 % a pre účel posúdenia schopnosti splácať bola použitá suma vo výške 83.22 €. PPI index je index kúpnej sily, ktorý triedi regióny podľa kúpnej sily v danom štáte, ktorý bol pre miesto bydliska klienta určený vo výške 46.02 % životného minima. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom.

5. Podaním doručeným súdu dňa 11.9.2023 žalobca mimo iného zobral žalobu v časti zaplatenia sumy 1.293,75 EUR späť.

5.1. Podľa § 144 CSP je žalobca oprávnený vziať žalobu späť, pričom v zmysle § 146 ods. 1 CSP ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie, tak sa na prípadný nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby neprihliada.

5.2. Späťvzatie žaloby žalobcom spĺňa všetky zákonné požiadavky a došlo k nemu skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, a tak súhlas žalovaného so späťvzatím nie je potrebný.

5.3. Na základe vyššie uvedených skutočností a právnych noriem súd teda procesným postupom podľa § 145 ods. 2 CSP konanie v predmetnej časti zastavil a o čiastočnom späťvzatí rozhodol v rozhodnutí vo veci samej (týmto rozsudkom), tak ako je uvedené v jeho výrokovej časti.

6. V zmysle § 177 ods. 1 v spojení s § 297 CSP súd na prejednanie tohto sporu nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 14.9.2023 (ďalej aj ako „Pojednávanie“).

7. Z písomných vyjadrení žalobcu, Pojednávania a vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, súd zistil nižšie uvedený skutkový stav.

7.1. Dňa 30.8.2016 bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným uzatvorená Zmluva, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý Úver vo výške 10.000 EUR, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach po 143,75 EUR, v počte splátok 120, a to až do celkovej sumy Úveru vo výške 16.731,60 EUR, pričom prvá splátka bola dohodnutá na deň 20.9.2016. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 11,90 % a RPMN bola vo výške 11,90 %.

7.2. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.3.2020 právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 431,25 EUR a upozornil ho, že ak do 5.5.2020 nedôjde k úhrade dlžnej splátky, tak ako veriteľ je oprávnený Úver zosplatiť. Následne listom zo dňa 23.5.2020 právny predchodca žalobcu Úver zo Zmluvy zosplatiť a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy

v celkovej výške 7.884,83 EUR. V prípade tohto právneho úkonu „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ však nemal súd za preukázané jeho doručenie.

7.3. Z vyjadrenia žalobcu a prehľadu splátok a úhrad mal súd taktiež za preukázané, že žalovaný zaplatil žalobcovi titulom poskytnutého Úveru sumu v celkovej výške 11.212,25 EUR (9.918,75 EUR pred podaním žaloby a 1.293,75 EUR po podaní žaloby).

7.4. Právny predchodca žalobcu posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver, ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalovaný v Zmluve uviedol priemernú výšku jeho čistého mesačného príjmu a výšku jeho mesačných výdavkov. Príjem bol dokladovaný výplatnými páskami za mesiac (jún, júl a august 2016). Pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovaného bol vykonaný dopyt do registra NRKI, ktorým boli zistené reálne mesačné finančné náklady v registri NRKI vo výške 225 EUR. Životné minimum vo výške 198,09 EUR bolo prepočítané indexom PPI 46.02 % a pre účel posúdenia schopnosti splácať bola použitá suma vo výške 91,16 EUR. Taktiež životné minimum pre všetky nezaopatrené deti vo výške 180,84 EUR bolo prepočítané indexom PPI 46.02 % a pre účel posúdenia schopnosti splácať bola použitá suma vo výške 83,22 EUR.

7.5. Z vyjadrenia žalobcu (zdroj PPI indexu: GfK GeoMarketing GmbH Werner-von-Siemens-Str. 9 Building 6508 76646 Bruchsal Germany) vyplýva, že PPI index je index kúpnej sily, ktorý triedi regióny podľa kúpnej sily v danom štáte, ktorý bol pre miesto bydliska žalovaného určený vo výške 46.02 % životného minima. Zdroj uvedený žalobcom nie je platný, pričom PPI index vo všeobecnosti a ani ten vydávaný spoločnosťou GfK GeoMarketing GmbH, nie je oficiálnym indexom, ktorý by upravovali spotrebiteľské právne normy, príp. právne normy z oblasti práva sociálneho zabezpečenia.

7.6. Titulom Zmluvy o postúpení došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorú si žalobca uplatňuje v tomto konaní (pohľadávka voči žalovanému z titulu Úveru), o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 26.6.2023.

8. Na vyššie zistený a opísaný skutkový stav súd aplikoval tieto právne normy platné a účinné k dňu vyhlásenia tohto rozsudku, ak ďalej nie je uvedené inak (zistil nižšie uvedený právny stav): (-) § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), (-) § 39 Občianskeho zákonníka, (-) § 41 Občianskeho zákonníka, (-) § 52 Občianskeho zákonníka, (-) § 53 Občianskeho zákonníka, (-) § 524 až 530 Občianskeho zákonníka, (-) § 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 7 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

9. V zmysle zisteného skutkového a právneho stavu súd takto vec právne posúdil a rozhodol nižšie uvedeným spôsobom a na základe nižšie uvedených úvah.

10. Súd vyhodnotil vzťah žalobcu a žalovaného založený titulom Zmluvy ako vzťah spotrebiteľský, a teda naň aplikoval všetky ustanovenia platných právnych predpisov vzťahujúce sa na úpravu takýchto vzťahov.

11. Súd považoval Zmluvu za platné uzatvorenú, avšak dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu si nesplnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ako veriteľ pri uzatvorení Zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať Úver.

12. Žalobca posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver, ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalovaný v Zmluve uviedol priemernú výšku jeho čistého mesačného príjmu a výšku jeho mesačných výdavkov. Príjem bol dokladovaný výplatnými páskami a pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovaného bol vykonaný dopyt do registra NRKI. Životné minimum vo výške 198,09 EUR bolo prepočítané indexom PPI 46.02 % a pre účel posúdenia schopnosti splácať bola použitá suma vo výške 91,16 EUR. Taktiež životné minimum pre všetky nezaopatrené deti vo výške 180,84 EUR bolo prepočítané indexom PPI 46.02 % a pre účel posúdenia schopnosti splácať bola použitá suma vo výške 83,22 EUR.

13. Nepostupovanie s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať Úver vyvodzuje súd najmä z toho, že žalobca upravil životné minimum žalovaného a ním vyživovaných osôb o tzv. PPI index, teda v úvahu vzal len sumu zodpovedajúcu 46,02 % životného minima. Takéto zníženie životného minima žalobca žiadnym relevantným spôsobom súdu neozrejmil, pričom podľa názoru súdu na takýto postup ani nebol žiaden zákonný dôvod. Súdu je pritom z jeho úradnej činnosti známe, že pri väčšine ostatných dlžníkov takýto postup zníženia životného minima žalobca neaplikuje. Uvedené je potrebné vziať v úvahu aj z toho dôvodu, že ak by žalobca neaplikoval predmetné zníženie životného minima, tak výsledná disponibilná suma žalovaného by bola veľmi nízka.

14. V zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch bol pritom žalobca povinný pred uzatvorením Zmluvy posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver, pričom bol povinný zobrať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytol Úver, jeho výšku, príjem žalovaného a aj účel Úveru. Vo všeobecnosti možno uviesť, že zmyslom a účelom dotknutého ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ jeho existujúcu situáciu, najmä jeho príjmy a výdavky, tak aj skutočností, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme najmä ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplne, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov domáci rozpočet, a to tak stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Preskúmať jeho konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, vyživovaciu podobnosť a podobne. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

15. Vo vzťahu k povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver súd poukazuje aj na všeobecne akceptovanú judikatúru, a to napr. Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 19CoCsp/14/2022 zo dňa 30. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 22CoCsp/19/2022 zo dňa 28. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/171/2016 zo dňa 27. októbra 2016, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/72/2017 zo dňa 26. októbra 2017, pričom v zmysle uvedenej judikatúry vyplývajú tieto závery: Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. (...) Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretné dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých

pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke. (...) Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti.

16. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobca dostatočne nepreukázal, že by ho zaujímala bonita žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Žalobca sa obmedzil len na tvrdenie žalovaného, ktoré si sčasti verifikoval v NRKI. Pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať Úver si zároveň žalobca upravil životné minimum žalovaného a ním vyživovaných osôb o tzv. PPI index (46,02 % zo životného minima), avšak na takéto zníženie nebol žiaden relevantný dôvod.

17. Pre naplnenie dikcie § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch pritom nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity žalovaného žalobca nepostupoval. Bolo pritom jeho základnou povinnosťou vo vzťahu k bonite žalovaného získať informácie od neho priamo a v jeho súčinnosti, a následne takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa pritom považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spôsob, akým žalobca posudzoval schopnosť žalovaného splácať Úver, nebol podľa názoru súdu spôsobilý objektívne vytvoriť pravdivý obraz o žalovaného finančnej situácii, pričom porušenie tejto povinnosti bolo v intenzite hrubého porušenia, a teda došlo k hrubému porušeniu základnej povinnosti právneho predchodcu žalobcu posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver.

19. Súd vzhľadom na vyššie uvedené teda vyhodnotil predčasné zosplatnenie Úveru ako neúčinné, nakoľko v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je zákonným dôsledkom porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou aj to, že žalobca nie je oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a (a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a (b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

21. Z citovaného ustanovenia § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských teda vyplýva, že právny predchodca bol oprávnený postúpiť práva vyplývajúce zo Zmluvy (postúpiť pohľadávku z Úveru) mimo iného za

predpokladu, že pohľadávka je po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

22. Keďže súd dospel k záveru, že právny úkon „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 23.5.2020 (predčasné zosplatenie Úveru) je neplatný a neúčinný, a teda nespôsobuje zákonom predpokladané následky, ako napr. aj to, že pohľadávka z Úveru sa nestala splatnou, a zároveň konečný termín splatnosti Úveru bol v zmysle Zmluvy dohodnutý na deň 20.9.2026, ktorý ešte len nastane, teda až po uzatvorení Zmluvy o postúpení a následnej účinnosti postúpenia, ktoré nastalo k dňu 22.6.2023, tak nedošlo ani k platnému a účinnému postúpeniu pohľadávky z Úveru titulom Zmluvy o postúpení, resp. právny predchodca žalobcu nebol oprávnený podľa platných právnych predpisov postúpiť práva vyplývajúce zo Zmluvy na žalobcu.

23. Pokiaľ teda právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku z Úveru a Zmluvy na žalobcu, tak konal v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto je Zmluva neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom), pričom došlo aj k porušeniu § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu. Žalobca tým pádom nemohol ani platné nadobudnúť pohľadávku z Úveru a Zmluvy, a tak vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

24. K rozhodnutiu súdu o zmene žalobcu a následnému rozhodnutiu vo veci samej súd na doplnenie uvádza a odkazuje na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 788/2015 z 2. decembra 2015, v zmysle ktorého, ústavno-právne konformný výklad ustanovenia § 92 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku musí byť taký, aby čo najviac rešpektoval dispozičnú slobodu účastníkov konania. Zároveň však s ohľadom na procesnú ekonómiu je na mieste pri rozhodovaní súdu o zmene účastníka konania presvedčiť sa, či nastala formálno-právna skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prevod alebo prechod práv a povinností. Rozhodnutím o pripustení zmeny účastníka na strane žalovaného súd nijako neprejudikuje konečný záver o tom, či nový žalovaný, ktorého súd na základe návrhu žalobcu pripustil do konania, je naozaj po hmotno-právnej stránke vo veci pasívne legitimovaný, teda či je, alebo nie je nositeľom tých hmotných práv, resp. povinností, o ktoré v konaní ide.

25. Citované rozhodnutie možno analogicky aplikovať aj na situáciu, keď rozhodnutím o pripustení zmeny žalobcu súd nijako neprejudikuje konečný záver o tom, či nový žalobca, ktorého súd na základe návrhu pôvodného žalobcu pripustil do konania, je naozaj po hmotno-právnej stránke vo veci aktívne legitimovaný, teda či je, alebo nie je nositeľom tých hmotných práv, resp. povinností, o ktoré v konaní ide.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a podľa zásady pomerného úspechu v spore. Úspech žalovaného predstavoval 67 % a jeho neúspech 33 %, a preto by mal žalovaný vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34 %. Nakoľko však žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, tak súd nárok na náhradu trov konania žalovanému nepriznal. Zastavenie konania v časti 1.293,75 EUR považoval súd za „úspech“ žalobcu a zohľadnil ho pri určení úspechu žalobcu vyššie, a to v zmysle zásady procesnej zodpovednosti za zavinenie, keďže žalobca vzal žalobu späť v predmetnej časti z dôvodu, že žalovaný si po podaní žaloby splnil svoju povinnosť sčasti, a teda žaloba bola vzatá späť pre správanie sa žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané a treba ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh,

súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu tohto rozsudku je možné vykonať podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.